

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.-

félévre . . . . . „ 6.-

negyedévre . . . . . „ 3.-

egy óra . . . . . „ 1.-

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével mindennap
:-: -: délután 6 órakor. :-: :-:Hirdetéseket felvesz a kiadó
hivatal, Kapu-utca 45. szám.
Hirdetések díjszabás szerint.Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
TELEFON: 515.Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Polgári iskolákról.

Többször esett már szó e lap hasábjain a polgári fiúiskolákról éppen azért, mert városunk éppen ezt a szükséges iskolát nélkülözi. Jeleztük azt is, hogy több irányban is mozgalom indult meg arra, hogy a polgári iskola mielőbb felállíttassék. De mert a polgári fiúiskola kérdését nemcsak feltétlenül szükségesnek, de égetően szükségesnek tartjuk, felszínre hoztuk ezt ismét, nehogy feledésbe menjen.

A polgári iskolákat magukba véve is a közszükséglet teremtette meg annak idején. A nagy hézag, mely az elemi és középiskolák közt volt, adta a gondolatot a polgári iskolák megteremtésének.

Igen találóan jellemzi a szükségletet s a polgári iskolák célját Csengeri Antal, a kinek szavai szerint:

„Van a nemzetnek egy nagy osztálya, amelynek szellemi szükségét — az elemi oktatás távolról sem elégíti ki, az az oktatás pedig, amely felsőbb oktatásra készít elő, — tulszárnyalja. Ez az az osztály, melynek módja is, akarata is van gyermekét tovább taníttatni, de a tanításban rövidebb idő alatt kíván célt érni, mint azok, akik tudományos pályára készítik elő gyermekeiket; ennek a népiskola kevés, a gimnázium és reáliskola meg sok.“

A cél ugyanaz ma is, mint akkor volt: az elemi iskola nyújtotta alapismeretek kibővítése a kor szükségletének megfelelően s mindezt aránylag kevés anyagi áldozattal s rövid idő alatt.

Kezdetben, nevezetesen az abszolút kormányzás idején a reáliskolákat kontemplálták e célra alkalmasnak, de a reáliskolák hivatásuk körét tullepték s így ez igényeknek nem felelhettek meg.

Ekkor 1868. nov. 6-án vetette fel Csengeri a polgári iskolák tervét, melyet el is fogadtak s külön tantervet

állapítottak meg számára a következőkben:

„A polgári iskolákban a tanterv úgy állapítandó meg, hogy az első négy osztályban, habár kimerítőbben, ugyanazon tantárgyak taníttassanak, mint a közép tanoda négy alsó osztályában, a latin nyelv kivételével.“

A polgári iskolákat mindjárt fel is karolták, mert nemcsak olcsóbb volt, s így több gyereknek szellemi kiképzése nem került nagy áldozatba, de a mellett aránylag rövid idő alatt juttatott kenyérkeresethez.

A városok, különösen az ipari és kereskedelmi központok a polgári iskolák eszméjét rögtön felkarolták és ilyen iskolákat létesítettek is.

E nagy lelkesedés a polgári iskolák iránt szükségessé tette, hogy az eredeti tanterve is változást szenvedjen s azért 2 ízben, 1877-ben és 1879-ben új tantervet kapott, mely a közben megváltoztatott középiskolai tantervvel hozta kapcsolatba a polgári iskolát, a mellett igyekezett arra, hogy lehetőleg praktikus előkészítője legyen az egyes nagyobb ipari, vagy kereskedelmi pályáknak. Ez utóbbi azonban nem sikerült a legjobban éppen a tulságba menő theoretikus pedagógiai elvek alkalmazása miatt.

E sikertelenség aztán az illetékes tényezőket ahelyett, hogy a polgári iskolákkal további praktikus irányu kísérletezésre vitte volna, új irányu, speciálisan gazdasági iskolák szervezésére vezette az irányadó köröket s ez által a polgári iskola a régi stádiumba esett vissza.

Ebből magyarázható az, hogy az 1883. évi „A tisztviselők minősítéséről“ szóló I. t. c. a polgári iskolákat visszaszorította s fejlődésükben meggátolta.

Am már a 900-as évek elején új lendületet kapnak a polgári iskolák ép-

pen általt, mert a gimnáziumok és reáliskolák praktikus voltának hiánya egyre érezhetőbbé lett, egyre nagyobb mértékben lép fel a szükség egy az elemi s középiskolai oktatást áthidaló s az ipari s kereskedelmi érdekeket felkaroló kulturintézmény, a polgári iskolák iránt.

Ilyformán aztán a polgári iskolák élete nemcsak új, friss és eleven lendületet kap s egyre inkább lép ipari hivatása körébe, de amellet magában a miniszteriumban komolyan gondolkoznak arról, hogy 1883. évi tc.-nek a polg. iskolák életére sérelmes minősítése által a polgári iskoláknak, annak határozott pozíciót biztosítsanak s több közhivatali pályára jogosító qualificációval ruházzák fel.

Hogy erre mily nagy szükség van, ezt talán felesleges is bővebben hangsúlyoznunk, elég csupán arra hivatkozunk, hogy a jelenlegi középiskolák 8 év multával se adnak egy teljesen befejezett embert, mert a 8 középiskolai osztály jelen helyzetében csak előkészítő a felsőbb tanulmányokra, míg a polgári iskola ideális felfogásában 6 osztályu szervezetében már teljes s a gyakorlati életben széles látókört biztosító, minden oldalú műveltséget ad.

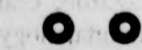
A polgári iskolák már, még nem teljes szervezettségükben is, amellet, hogy könnyebbek, olcsóbbak, praktikusabbak, a kisebb tehetségek számára is megközelíthetőbbek, számtalan részint praktikus, részint theoretikus pályára jogosítanak. S ezzel nemcsak magasabb foku iskolákba való fellépésre jogosítanak, de már önálló pályákra is képeznek. Így pl. szolgálatba lehet lépni 4 polgári osztálylyal:

az államvasutaknál, posta és távirda hivataloknál, fogyasztási-, adó-, só-, bányá- és vámhivataloknál dohány beváltásnál, zálogházaknál, az egyes miniszteriumokban, állami,

Telefon 380.

Összes alkatrészek.

Irógépiskola.

Első különlegességi

szerek és mecha-

nikai javító műhelye.

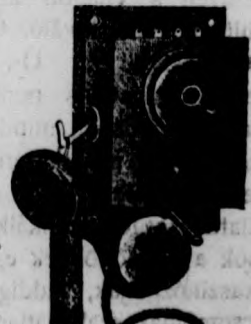

Telefon 380.

Legnagyobb lemez-

raktár. Minden hó-

napban új lemezek.

Barthelmie György

Brassó, Kapu-u. 41.

törvényhatósági-, városi- és magán hivataloknál. Dijnok, irnok, kiadó-, iktató-, irodatiszt, telekkönyvi átala- kító stb. szolgálati ágak szép elő- menetelt is nyújtanak.

Az bizonyos, hogy a polgári isko- lák fejlődésükben még nem jutottak a nyugvó ponthoz, minek okát a nem- törődőség mellett abban is keres- nünk kell, hogy nálunk még bizonyos ferde társadalmi felfogások uralkodnak, hogy gazdasági s kereskedelmi éle- tünkben nincsenek kifejezettek s ha- tározott formájú vélemények, meggyő- ződések s irányok, hanem ebben is a mi átkos kapkodásaink s szeszélyeink szerint haladunk, vagy változunk.

Mindazonáltal ma már kétségbe vonhatlanul konstatalható a haladás, melyet feltartani nem lehet. E mellett egyre erősebb s mélyebb gyökeret ver a gazdasági s kereskedelmi vagyon biztonság szilárd bázisa, mely egyedül képes erkölcsi és anyagi függetlenséget biztosítani.

És éppen azért ezen kialakuló fo- lyamatban van szükség arra, hogy a polgári iskolák erős szervezettséggel fejlesszenek s hivatásuk magaslatára emeltessenek.

Ezért kell, hogy különösen oly ipari s kereskedelmi városok, mint Brassó is, minden eszközzel s minden áldozattal rajta legyenek azon, hogy kebelükben egy ily közsükségletet ki- elégitő kultur intézmény, melytől Brassó ipari s kereskedelmi fejlődése annyira függ, mielőbb szerveztessék s felállit- tassék. (Q)

Belpolitikai helyzet.

Hangulat a munkapártban.

A munkapárti körök hangulata egyre kétségbeejtőbb, minek kifejezése az is, hogy amíg az ellenzék a szünet idejét nagyban igyekszik felhasználni az agitációra, a munkapárt még gondolni sem akar arra, hogy kerületét bejárja, mert előre érzi az erkölcsi veszteségét.

A kormány ugyan továbbra is erősen fenyegetőzik s lázas izgalommal készül új javaslatra, de e lázas munkán is rajta van a félelem izgatottsága.

Ez különben meglátszik a legutóbbi napok munkapárti sajtó organumain is, mely mostanában már „félhivatalos cáfoló kom- numikékben” merül ki.

Igy érdekes Lukács bécsi utjának munkapárti kommentálása, mely szerint ez „előre megállapított terv szerint” történt s így nincs „semmi baj” fenn, az alulról jövő pedig nem számít se Lukácsnak, se Tiszának.

Egy másik érdekessége a munkapárti cáfolgatásnak, a Hazai lemondása.

Ez a népszerű miniszter már komolyan gondolkodott régebb arról, hogy távozik, de most „egészsége helyreált” s marad.

Ez utóbbit a kormány lapok írják s hangosan írják s ezért gyanus és tovább re- méljük, hogy Hazai helyreállott egészsége da- cára is megy, akármennyire akarják is fogni.

Az ellenzék értekezlete.

Az egyesült ellenzék csütörtökön délu- tán a függetlenségi körben tartotta értekezle- tét, melyen Justh ismertette a helyzetet harca szólítja fel az ellenzékét. Hangsúlyozza, hogy elszánt, megalkuvást nem tűrő akciót kell folytatnia a szövetkezett ellenzéknek, mert nemcsak Lukács László bűnös, hanem az el- követett erőszakosságokért és a Désy Zoltán által szemükre lobbantott panamáért a kormány és a többség felelős. Arra kérte a szövetkezett ellenzék minden tagját, hogy a munkapárti aera ellen folytatandó új országos agitáció- ban, a rendezendő népgyűlések vezetésében tevékenységet fejtsenek ki; különösen a mun-

kapárti kerületeket kell fölkeresni, a munka- pártot saját gyökereiben kell megtámadni s addig békének, rendnek és nyugalomnak lenni nem szabad, amíg a sérelmek nem or- vosoltattak, a demokratikus választójogi re- form törvényé nem vált.

Apponyi felszólalása után az ellenzék Justh indítványát teljesen magáévá tette s az intéző bizottság rögtön külön értekezletet tar- tott, melyen részletesen megbeszélték akció- juk módosításait.

Zemplénmegye és a kormány.

Fényes, hatásos, s eredményeiben ki- számíthatatlan s minden megyére tanulságos állást foglalt csütörtöki közgyűlésén Zemp- lén vármegye.

Érdemes arra, hogy a nemzet történe- tébe arany betűkkel irassék meg a jelen és jövő tanulságára s lelkesítésére, mert ez nem- csak a kormány elítélése s az ellenzéki esz- mék győzelme, de a nemzeti közhangulat meg- nyilatkozása s főleg az igazság áldozatos ki- mutatása s azért nagyon tanulságos főleg azoknak a vármegyéknek, melyek hasonló módon éreznek lelkükben, de az erőszak pressiója alatt gyávák nemzeti érzésüknek, meggyőződésüknek kifejezést adni.

A Gróf Ahrásky és társai benyújtotta in- dítványt mindjárt a napirend előtt vették tár- gyalásra, melyet klasszikusan szép beszédben Andrassy Gyula gróf indokolt még s kérte a végén, hogy szavazzon a közgyűlés bizal- matlanságot a kormánynak.

Molnár Béla próbálkozott ugyan a kor- mány mellett verni a nagy dobót, de szava hatástalanul maradt s így a közgyűlés 61 szavazattöbbséggel Andrassy indítványa mellett szavazott bizalmatlanságot a kormán- nak.

Érdekes a feljegyzésre, hogy az alispán s a hivatalnokok nagyrésze ugyancsak And- rassy indítványa mellett szavazott minden pressió ellenére is.

Ez győzelem volt. Ilyent produkáljon a sőtársaság nemzeti lelkesedésből!

Sajt szag.

— Irta: ZSÜL. —

A „Brassói Ujlap” eredeti tárcája.

Éppen farsang utolsó napja volt, ha emlékezetem nem csal, amikor Hevesi Paula váratlanul toppant be Bedőházyékhoz.

— Nem zavarlak Édesem? — kérdezte rövid üdvözlések után. Egy rendkívül mulat- ságos esetet akarok veled közölni, ami Sza- bolcsi Dénes törvényszéki bíróval csak a mi- nap történt meg. Ismered őt?

— Személyesen nem, csupán látásból — volt a rövid válasz.

— Mődfellett csodálkozom Elluskám, hogy te azt az embert, akit városszerte ös- mernek és nagyrabecsülnek, személyesen nem ösmered. Ő, tudod, nem olyan minden- napi ember, nem olyan tucat ember, mint amilyen a világon száz és száz van. Ő különös, Ő kiváló, Ő megmagyarázhatlan, Ő rendkívüli . . . Ő . . . rejtély!! Rendsze- retete, hivatalos pontossága közmondássá vált. A városban mindenki úgy ösmeri, aki nemcsak az óraszerinti megjelenést tartja lelkiösmeretbeli kérdésnek, de a hivatalos órák alatti szorgos munkálkodást is. S amíg má- sok a délelőttöknek egy-egy félórásckáját el- kaszinóztatják, addig Ő nekidülve irat- csomóinak szakadatlanul dolgozik. De csa-

lódnál nagyon, ha azt hinnéd, hogy a szorgalmas munka őt annyira elsavanyította, hogy magába zárkozottá lett és embertársait kerülte. Nem, Ő ezt nem cselekszi meg. Ha körülményei úgy hozzák, szívesen jelenik meg itt is, ott is; nagyobb szabású estélye- ken s bálókban. Ilyenkor azután természete tökéletesen kicserélődik. Az „akta féreg”, a „kronométer” — ahogyan kollégái maguk között nevezik, — határtalanul vig kedélyűvé válik s a zárkozott természetűnek látszó ember szellemesen sziporkázó tréfálkozásai- val állandó derűtségben tartja a vendégsereget. Ámde: nincsen ember hiba nélkül s a mos- toha végzet nem tett kivételt Szabolcsival sem. Legrosszabb oldala — ahogyan azt ő maga is több ízben hangoztatta — az, hogy semmi féle sajt szagot nem szívelhet. Nála azonban a „nemszívelés” idők folyamán oly nagy mérvű undorrá vált, hogy legvirágosabb kedve is elhagyta, ha mindjárt a legpikán- sabb sajt szag is csapta meg orrát. Akik e gyengéjét ösmerték, Szabolcsi iránti kimélet- ből vendégeiket sohasem traktálták e szoká- sos delikátesszel s bizony nem egy figyel- mesebb helyről a Sajtundorodót ily módon avizálták . . . Szívesen látjuk . . . nemcsak a sajt, de a szaga is teljesen kizárva . . . !”

Szabolcsi megmagyarázhatlan természe- tét a csak nem régen idehelyezett Szende,

törvényszéki elnök nem ismerhette s fényes estélyén, amelyre Szabolcsi is hivata- los volt, tekintélyes számban szerepeltette a trapista, ementáli, gróer, a jó szagu sár- vári és a még szagosabb fogarasi sajt fajo- kat. —

— Elképzelted Elluskám, hogy Szabolcsi helyzete mennyire kínos volt. Felesége, jó ösmerései, meghittebb barátai a benső szájalom igaz mérvével tekintettek reá. Egész lényét csak a penetráns szag bántotta. Székén egész este feltűnő nyugta- lansággal izgett-mozgott. S amikor meg a felszólaló a „szükségtelen rossz nyomtaték- kal” kinálgatta, majd hogy hanyat nem vá- gódott. Az undor teljes mértéke libabőr alak- jában jelentkezett egész testén. Épen ezért alig várta a megváltó asztalbontást, hogy már az elviselhetlenné lett szag elől a szabadba menekülhessen.

A kedélyes házigazda időközben érte- sült Szabolcsi gyengéjéről s rendkívül kérte bocsánatát; ámde ugyanakkor kigyógyítása iránti ötlete is támadt.

Amikor bucsuzásra került a sor, kiki egy kedélyesen eltöltött estély boldog tuda- tával távozott, csak Szabolcsi nem. Végtele- nül bántotta, hogy a szag zavarta meg vig- ságát. Hazamenet feleségének szüntelenül s sajt szag förtelmességéről beszélt, mely töké-

Mikes püspök a brassói Kath. Körhöz.

Gróf Mikes János szombathelyi püspököt a brassói Kath. Kör alakuló közgyűlésén védnökévé választván, gyönyörű diszoklevél kíséretében kérte a püspököt, hogy azt elfogadja.

Mikes püspök a mai napon az alábbi levélben köszönte meg a megválasztást s a védnökséget elfogadta.

A levél szövege a következő:

A Brassói Kath. Kör Elnökségének
Brassó.

Hálás köszönettel vettem a brassói Kath. Kör diszokirátát, mellyel engem a Kör védnökévé történt megválasztásáról értesített.

A felajánlott és rám nézve fölötté meg-tisztelő védnökséget elfogadom. S midőn erről a Kath. Kör Elnökségét tisztelettel értesítem, egyben azt kívánom, legyen ez a Kör hivatása magaslatán álló kiváló tényezője a brassói kath. társadalmi életnek; legyen az a szerv, mely a város értelmiségét kölcsönös megértésben egybefűzi és egységes törekvésre irányítva nagy célok és eszményi érdekek keresztülvitelére képesíti.

A Kör céljaira egyidejűleg 100 (egyszáz) K-t mellékeltem.

A Kör nagyérdemű vezetőségére és tagjaira szeretettel küldöm püspöki áldásomat és szívélyes üdvözlőmet kifejezésével vagyok Szombathelyen, 1913. március 26.

MIKES JÁNOS gróf
szombathelyi püspök.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet évi közgyűlése.

A Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet az alábbi meghívót küldte be:

Meghívó.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezetnek 1913. évi március hó 30-án d. e. 11 órákor az elemi iskolai rajz-

letesen deprimálta kedélyét és elvette minden kedvét. De felette bántotta az is, hogy az utálatos szag még künn, a szabadban sem hagyja békén s árnyékként követi lépésről-lépésre. Alig várta tehát, hogy hazakeressék már, mert a teljes szabadulás reményét otthonába helyezte. Ebben azután nem is csalódott. Alig helyezte el felöltőjét, az előszobájában, az idő előrehaladottságára való tekintettel egyenesen hálószobájába tartott s hamarosan lefeküdvé, el is aludt. Az alvás azonban nem hathatott üdítőleg, mivel az estélyt borzalmasságaival véges-végig álmodta.

Reggel ezért igen fáradtan kelt fel s miután rettenetes álmát elpanaszolta feleségének, megszokott pontossággal hivatalba indult. Utközben újból éreznie kellett a bántó szagot, melytől irodájában egy időre megmenekült. Ez aztán még szorgalmasabb munkálkodásra adott kedvet, s így valósággyártotta az ítéleteket.

Öröme, nyugalma azonban nem sokáig tartott; amint a fogalmazott ítéleteket előszobájában dolgozó napidijásainak lemosolós végett kivitte és a csak nem-regen „élvezett” szag orrát érte, oly dühbe gurult hogy szokása ellenére válogatlan kifejezésekkel illetve diurnistáit. Hiába való volt

teremben tartandó évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1.) Az igazgatóság évi jelentése, a számadás és mérleg előterjesztése. 2.) A felügyelőbizottság jelentése s ennek alapján a felmentvény megadása. 3.) Indítványok. 4.) Egy igazgatósági, s öt választmányi tag megválasztása.

Ha a tagok kellő számban nem jelennek meg, úgy apr. 6-án d. e. 11 órákor újabb közgyűlés lesz, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz.

Indítványok a közgyűlés előtt legalább három nappal az igazgatósághoz írásban nyújtandók be.

Brassó, 1913. márc. 17.

Az igazgatóság.

E pár soros meghívó hideg betűi alatt sok érzés és vágy, sok remény kelte és teljesedése van kifejezve. Hiszen pár év előtt álmodni se lehetett volna arról, hogy a népszövetség itt Brassóban saját erejéből pénzügyintézetet állítson fel, vagy legalább is halva született eszmének tartották, mely önmagát temeti el, mielőtt élet lehetne.

S íme nem úgy történt. A jóslatok s jóakaratu figyelmeztetések ez alkalommal csődöt mondtak, mert a népszövetségi takarékpénztár még él, virágzik, sőt minden kérdés nélkül elmondható, hogy igazán csak most él.

A közel mult pénzvizonyon s a nagy krízis egész veszélye, meg oly sok pénzügyintézetnek s annyi egyesnek ásta meg sirját, a népszövetségi takarékpénztárt nem érintette, minden, még a legkisebb megrázkodtatás nélkül élte át a pénzkrisis nehéz napjait s nem akadt meg a kölcsön kifizetésben, sőt még csak nem is stájerolt, hanem mintha a legnormálisabb s legkedvezőbb pénzügyi helyzet volna, bonyolította le a kölcsönöket s végezte áldásos munkáját a szegény, megszorult emberek javára.

És ez bizonyítja azt, hogy e gondolat nem a kis emberek kiszípolozására alakult érdekszövetség, hanem komoly, jó, nemes célú egyesülés, mely szolid alapon a valóságban akarja megvalósítani azokat az ideális eszméket, melyek egy hitelszövetkezet céljához fűződnek.

minden mentegetőzés, hogy ők évek óta sajátot nemcsak nem ettek, de nem is láttak. A szag részéről azonban érezhető volt és ez csakis annak élvezete által terjedhetett el az előszobában.

Amikor azután a hivatalos órák vége volt, a szag miatt nem ment az előszobán keresztül, hanem kabátját onnan kihozatva, egy másik ajtón távozott el. Alig hagyta el a törvényszéket, az undorkeltő szag újból hű kísérőjeként jelentkezett. Haza érkeve igazgatóságában téli felöltőjét szokása ellenére az ebédlőbe helyezte el. S minthogy a kiállhatlan szagot egész ebéd idő alatt érezte, jóságos feleségével koccant össze. Kárbavesztett fáradságnak bizonyult a figyelmes hitvesnek minden mentegetőzése, s annak bizonyítása, hogy ő, férje természetére való tekintetből a világ minden kincséért sem tartana sajtot a házában. S mivel minden hiába való volt, az igazi jó feleség nem tehetett egyebet, minthogy férjére, aki sajtüzési mániában szenvedőnek látszik lenni, bizonyos számalommal nézzen.

Ebéd után rögtön a kaszinóba ment de itt sem hagyott békét az átkozott szag. A kaszinó figyelmetlenségéért sokak előtt panaszkodott, de vigaszt mindeniknek arcáról, számaim alakjában olvashatott le. Innen

Ezt meg is tette, ezt a célját már eddig el is érte s erről tesz bizonyosságot, erre teszi rá a koronát a márc. 30-ára kitűzött közgyűlés, melynek lefolyásáról annak idején beszámolunk.

Most csupán érdeklődéssel és örömmel nézünk a közgyűlés elé, mely igazolja azok nemes intencióit, jó szándékait, kik alig pár év előtt nemes lelkesedéssel s erős akarattal a népszövetségi takaré- és hitelszövetkezet megteremtették, szilárd s biztos alapokra fektették s becsületes, szorgalmas s humánus munkájukkal existenciáját s fejlődését biztosították.

A közgyűlés márc. 30-án d. e. 11 órákor lesz a r. k. elemi iskola rajztermében.

(Nó)

A kis piccoló tragédiája.

Kolozsvár, 1913. március 27.

(Saj. tudósítónktól.) Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk a titokzatos körülmények között felakasztva talált Takács (s nem Gyárfás mint azt tegnapi számunkban telefon tévedés alapján irtuk) András 15 éves piccoló esetéről. — Kolozsvári tudósítónk a vizsgálat eddigi eredményeiről az alábbiakban számol be:

Szászfenesen ünnepelt a piccoló.

A husvéti ünnepekre két napi szabadságot kapott Takács András a „Bristol” kávéház tulajdonosától, mely időt a Kolozsvártól 8 km.-re fekvő Szászfenesen, az ott földmiveléssel foglalkozó szüleinél töltött el. Kedden reggel 7 órákor lépett ismét szolgálatba a mindenki által kedvelt kis piccoló, azonban kissé lehangozt. Már 9 órákor délelőtt szó nélkül eltűnt a kávéházból s ebédre sem jelentkezve csak d. u. 3 órákor tért ismét vissza fáradtan, porosan, s szepegeve jelentette gazdájának, hogy a laptartók kulcsát Szászfenesen felejtette s ő haza szaladt érte, azért volt távol oly soká.

Egész nap fáradt, levert volt, de azért lankadatlanul dolgozott.

is távoznia kellett s hogy céltalanul ne járjon, apró-cseprő dolgok vásárlása céljából egy kis papiros tüzetbe tért. A sajtuszag a kis üzletben hamarosan érezhetővé lett; ez elviselhetlen „büz” miatt a kereskedővel, tüzött össze, aki bocsánatkérések mellett szintén számalommal tekingetett reája. Ezek után Szabolcsi maga is meggyőződést szerzett, hogy az egész világ csak nem állhat sajtból, hogy ez a szag mindenütt érezhető legyen s így, vagy orrában, vagy pedig amitől a jó Isten mentse meg agyában lehet hiba.

Legcélszerűbbnek látszott hamarosan orvos barátjához menni s magát alapos megvizsgálás alá vetetni. Az elmondottakból az orvos konstataulta a törvénybíró szokatlan mérvű sajtundorodását, de sem orrában s még kevésbé agyában rendellenességeket nem talált, de ehelyett kabátjának belső zsebének elrejtett helyén egy darabka jobbillatú sajtot, a melyről a törvényszéki elnökön kívül csak neki volt tudomása.

* * *

Paula ezzel eltávozott, hogy e tréfás esetet, melyről ő azt állítja, hogy megtörtént, tovább adja...

Takács András megőrült.

Az éjjel-nappal szakadatlanul folytatott vizsgálat során megállapítást nyert az, hogy Takács András, a közismert „Bandi“ ártatlan ifjú elméje megzavarodott. — Mikor a trafikban bevásárolta a főpincérnek szükséges szivarokat, céltalanul bolyongott a sétatérén, majd a Rákóczi-utra ment s egyszer csak szaladni kezdett és torkaszakadtából kiabál: „Egy koronát kap aki utolér.“ Ezt megerősítette a kihallgatott tanúk közül Filipi Gyula rendőrbiztos, ki a Rákóczi-uton látta Takácsot és a Donáth-uton levő Pferschi vendéglő személyzete is, kik szintén látták szaladni és kiabálni. Nem nyert még megállapítást az, hogy hol szerezte be a kötelet — egy teljesen új ruhaszáritó kötél — mivel öngyilkossá lett.

A megejtett boncolásnál minden kétséget kizárólag megállapítható lett, hogy:

Takács András öngyilkossá lett.

A mellett szól a fentebb említett kötél is. Levelet, vagy bármily írást is, — mely világosságot vetne öngyilkossága okára — nem találtak s bár az utóbbi napokban többször említette a kávélegénynek, hogy nem bírja a folytonos talpon levést, asztalos inas szeretne lenni, volna is már helye, de nem mer erről szüleinek és gazdájának szólani. Azonban elkeseredettnek nem látszott, s még csak rejtett célzást sem tett az öngyilkosságra. Az otthon töltött két nap alatt — mint édes atyja és mostoha anyja mondta tudósítónknak — jó kedvű volt s még csak enyhe szóváltás sem volt köztük.

A rendőrség a vizsgálatot és nyomozást folytatja s talán már holnap biztos adatok lesznek kezei között arra nézve, hogy honnan szerezte a kötelet és hova lett a 27 kor. 70 fill. pénz és a 12 drb szivar. S talán akkor kiderül a titok, hogy mi zavarta meg a szerencsétlen gyerek elméjét, hogy mi adott okot ily rettenetes tett elkövetésére, mi még a felnőtteknél is gyakran oly erős lelki harcok után is csak nehezen, nehéz küzdelmek után válik oly erős elhatározássá, hogy az elhatározást a tett kövesse.

(—s. —a.)

NAPIHIREK.**Fehér vasárnapon**

szép tavaszi napon, .. a régmúlt, csodás időkben ... e napon vetették le fehér ruhájukat az ujonnan megkereszteltek s léptek be, mint kipróbált harcosai az igazságnak az egyházba ...

Fehér ruha ... fehér lelkek ...

Azóta a fehér ruha megmaradt... bár csak jelvény csupán, melyet a keresztelésnél nyujtanak át az ujonnan megkereszteltnek, de már csak jelvény ... halvány jel, mely emlékeztet már csupán szép időkre ... csodás időkre ... mikor fehér volt a ruha ... fehér volt a lélek ... s a fehér ruha alatt ... a fehér lélekben a hit ... az erős hit tüze lángolt, mely büszke volt és öntudatos, mely bátor volt és megdönthetetlen, mely nem félt attól, ha párolgó piros vér ... saját vére ejt pecsétet ... hitéért ... fehér ruháján ... de félt ... ha akaratának gyengesége ... büne ejtett foltot lelkére ... a fehér ruha alatt láthatatlanul ...

Szép idő ... csodás idő ... fehér ruha ... fehér lelkek csodás világa ...

Sok idő mult el azóta ... lomha évek ... lázas napok ... izgatott percek ... Esmék születtek ... ideálokat temettünk el s éreztük a kegyetlen igazságot: tempora mutantur ... et nos in iis. Változtak az idők ... változtak az emberek ... Ma is hordunk fehér ruhát ... a fehér lelkek világa mégis oly ritka ...

Ma a ruhánkra vigyázunk inkább s kétségbejöttben fájdalmas az a pecsét ... a szenny ... s a lelkünkben hordjuk talán nap-nap mellett s nem is tudunk ... nem is akarunk attól megtisztulni, sőt fehér ruhánkkal takarjuk ... lelkünk foltjait ... szeplőinket s azt hisszük, úgy gondoljuk s ámitjuk is azzal magunkat, hogy a fehér ruha jó takaró ... mindent eltakar s azon keresztül nem tör elő ... a folt, mely benn van, mélyen a lélekben ...

Változtak az idők ... s azzal az emberek ...

A ma korában a külszin világot éljük ... idegességünkre hivatkozunk, szaladunk az utcán ... szaladunk az életben ... nincs időnk hosszabb stációkra ... nincs időnk a mélyre hatolni ... csak a felszínen vagyunk, a látszatot keressük ... jó arcokat vágunk s nem törődünk, nem akarunk azzal törődni, ami belül van, ami igaz, ami természetünk ... csakhogy látszassunk jóknak ... nemeseknek, milyenek nem vagyunk ... ami nem a természetünk ... mert rosszszak vagyunk ... s nem akarunk látszani ... fehér ruhánkba takarjuk ... fekete lelkünket ... pedig természetesebb volna a fehér ruhával együtt fehérre mosni lelkünket is ... ityenkör ... szép tavaszi napon ... fehér ruhás ... fehér lelkes ... fehér vasárnapon. (—)

Az Istentisztelet sorrendje a r. k. plebánia templomban március hó 30-án — Fehérvasárnapon — a következő: reggel 6. 7. 8. 9. és fél 12 órakor magyar szentbeszéd, mely után ünnepi szent mise. Délután 5 órakor litánia és áldás.

Adomány. Dr. Pawelka Ernő orvos, egyh. főgondnok helyettes a Kath. Körnek egy sakkjáték felszerelést adományozott. Fogadja ez uton is nemes lelkű adományáért az elnökség hálás köszönetét.

Jóváhagyott határozat. Brassó város képviselőtestülete egyik ülésén elhatározta, hogy Schmidt József husvizsgálónak évi 600 K. kegydíjat ad. E határozatot Manoiu Miklós ügyvéd a belügyminiszterhez megfelebezte. A miniszter a felebezést elutasította, s a határozatot jóvá hagyta.

Szabad a ruhákat kiakasztani. Brassó város tanácsa a büntető szabályrendelet 50. szakaszát oda módosította, melyet a képviselőtestület is elfogadott, hogy a kereskedők a falhoz erősített oldalcégtábláikat, valamint a reklámképen kiaggatott ruhaneműeket stb. a szabályzat jogerőssé váltától 30 napon belül, különbeni pénzbírság terhe mellett többé ne alkalmazzák. E határozatot a belügyminiszterhez terjesztették fel jóváhagyás végett. A m. kir. belügyminiszter, azon címen, hogy ez a szabadverseny korlátozása, nem hagyta jóvá.

Új postaügynökség. A kolozsvári m. kir. posta és távirida igazgatóság Szederics községben postaügynökséget létesített. Az új postaügynökség április 1-én kezdi meg működését.

Népszövetségi élet. A Népszövetség az együvé tartozandóság, a vallásos és hazafias érzület élesztése és erősítése s a kath. öntudat fejlesztése által aránylag idő alatt számot tevő tényezővé lett társadalmi életünkbe. Megteremtette a Népszövetségi takarék és hitelszövetkezetet, életet adott a Kath. Körnek. Ismeretterjesztő előadásai és kurzusai közkeveltségnek örvendenek. Midőn az elért eredményeket jól eső érzéssel koustatáljuk, ugyanakkor kötelességszerűen járnak el ha minden kath. embert ebbe az egyesületbe való belépésre felszólítunk. Nagy célok, nemes, ideális feladatok várnak megvalósításra s ebben a munkában mindenkire szükségünk van. Szerezzünk tehát minél több új tagot. Nem kerül az senkinek se nagy áldozatába. Az egész évi tagdíj egy korona, amelyért tagilletmény fejében minden tag kilenc tartalmas füzetet és egy terjedelmes naptárt kap. Jelentkezni lehet a plebáui hivatalban, és a kerületi igazgatóságnál és csoportvezetőknél. Azokat a tagokat pedig, akik az évi tagdíjaikkal hátrálékban vannak, felhívja a népszövetségi igazgatóság, hogy ebbeli kötelezettségüknek minél előbb tegyenek eleget, hogy a füzetek szétosztása akadálytalanul történhessék.

ORVOSI TANÁCS!

Mondtam már magának
Eszem a kis máját
Ha étvágya nincsen
Egye Kovács P. Pál káposztáját.

Táviratok.

Budapest, márc. 29.

Lukács nyilatkozott, hogy ő referált a királynak a legújabb politikai helyzetről. Utjának más célja egyáltalán nem volt.

A miniszterelnök körülményesen informáltatta magát a délszlávok abbáziai gyűléséről, mely a dualizmus ellen jön. Lukács az egész dolgot nem tartja jelentékenynek.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a sajtó szigorításáról, valamint a vasutasokról s a Tisza és Lukács távozásáról szóló hírek alaptalanok.

Sofia, márc. 29.

Sükri pasa tegnap délelőtt utazott el a tábornoki karral Hadikőjből Sofiába, hová este érkezett meg.

Pétervár, márc. 29.

Azon jelentések, hogy Dimitriou bolgár tábornoknak küldetése volna Pétervárott a konstantinápolyi kérdésben s hogy a bolgár király levelét is magával hozta volna, alaptalanok.

Belgrád, márc. 29.

A „Frankfurter Zeitung“ jelentése szerint a szerb dinasztia helyzete válságos. Péter királyt valószínűleg lemondásra fogják kényszeríteni. Montenegró állítólag egy uralkodó jogára alatt egyesülni akar Szerbiával.

Bukarest, márc. 29.

A bolgár-román konfliktus kiélesedett. Románia állítólag mozgósítás előtt áll. A minisztertanács 20 millió rendkívüli hadügyi hitelt fog kérni a parlamenttől.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet a kis emberek takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölcsönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Aki jó és szolid
é p i t é s t
óhajt, forduljon bizalommal
hozzám. Terv, költségvetés
rövid idő alatt felelősség mel-
lett vidékre is.

Sebestyén László
képesített kőm. mester.
Sztítás-utca 45. szám.

KERESÉK

**3-5 szobás földszinti
lakást a Belvárosban**

**május vagy
június 1-ére.**

**Ajánlatokat „LAKÁS”
jellegével a kiadóhiva-
tal továbbít. :- :- :-**

219—1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetve az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. III. 62—3. számú végzése következtében dr. Hatala Péter ügyvéd által képviselt Ascher J. cég javára 183 K. 02 f. s jár. erejéig 1913. évi március hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1435 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: boltberendezés, festékek stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbírósnak 1913.-ik évi V. 434—1. számú végzése folytán 183 kor. 02 fill. tökekövetelés, ennek 1913 évi január hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 73 kor. 50 fillérből biróilag már megállapított költségek erejéig, Brassóban, Kapu-utca 36. szám alatt leendő megtartására 1913. évi április hó 12-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban, 1913. évi március 27.
Tankó János
kir. bir. végrehajtó.

**A legszebb nyomtatványok
Égető Testvérek könyvnyom-
dájában, Kapu-utca 45. szám
alatt készülnek. Telefon 5-15.**

Tessék megpróbálni!

A legjobb és legfinomabb minőségű
különlegességi

„SAVOY”

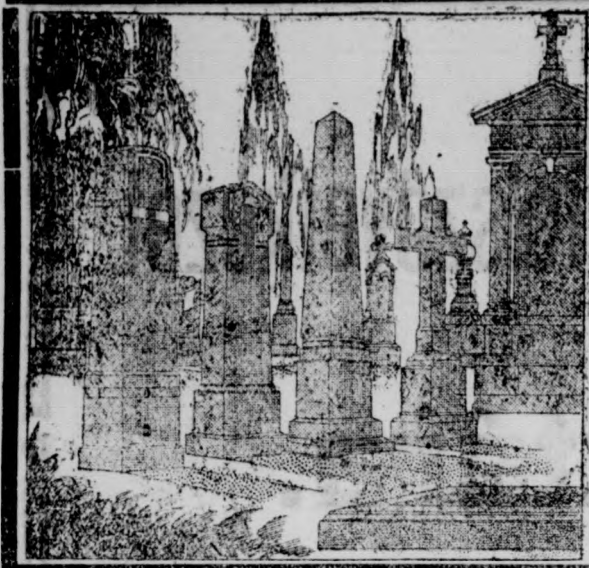
Antinikotin szivarkahüvely kapható

A magyar kir. dohány-különlegességi árudában
Kolostor-utca 10. szám alatt.

Utolérhetetlen minőség!

Antinikotin hüvely!

Antinikotin hüvely!

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasút-utca 58-B. :: A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sírkövekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sírköveket, átalakításokat, áthelyezést, ugy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból.

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil-öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinok, minisztránruhák, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák, stb. készíttetnek. — Nem kell sem Budapestre, sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti, vagy bécsi céggel, ugy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla. — Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. —

Költségvetés, árjegyzék ingyen!
! Személyesen is megjelenek. !

HEDWIG HUBERT

virágterme.

BRASSÓ,

Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Dr. DEPNER-FÉLE

SZANATÓRIUM

HIRSCHER-utca 15. sz.

Modern magánintézet sebészeti és női betegeknek.

Prospektust küld a vezetőorvos: — —

Dr. DEPNER VILMOS.

Telefon 507.

Ma és minden nap

a DRECHSLER-utóda

kávéházban a hírnöves ROTH ALBERT, a nagyzehezi olgányprimás és öccse, VILMOS tárogató művész zenekara hangversenyt tart.

Hubert Hedwig és Társa KÖNYVKERESKEDES

Brassó, Kolostor-utca 29. szám.

Nagy választék *diszlevélpapirokban,*
irodai berendezések üzleti könyvekben.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsősorú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.

Asványviz !

Ujdonság !

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás” jód-tartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszerár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitűnő gyógyhatásáról Hankó Vilmos dr. országos vegyelemző, mint Hantz Mihály dr. vm. főorvos urak akkép nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás” vize különösen ajánlható: anyagcserezavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, gümökör, továbbá érelmeszesedés ellen, a légző-és emésztőszervek hurutos megbetegedéseinél, csúzos és köszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva főképp gyermekeknek és serdülőknek.

Borral keverve, kellemes üdítő ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonnak Brassóhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla” gyógyásványvizet 10 üvegenként a 10 fillérrel házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöltetnek.

Központi raktár és kutkezelőség: Brassó
Tehénpiac 3. Telefon: 469

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos

ásványvizkezelő.

Országos iparegyesület által kitüntetett nagy
ezüst éremmel!

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

A pécsi főszékesegyház és számtalan plehánia
szállítója.

Álapítottott: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár P é c s

Főüzlet Szigeti ország-út 3.
Fióktüzet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Főtisztelendő papság figyel-
mébe preparált, füstnélküli méhviasz-
gyertyáit.

„ADLER”- automobilok

olaj, auto-pneumatik a legjobbak!

Autokikölcsönzés.

Kerékpár, varrógép és auto-javítás

MOOSER MIHÁLY-nál

Brassó, Kapu-utca 39.

Kósa Albert

szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dus tartalmu szövetraktá-
rát ugy belföldi, mint finom angol
szövetekben. — Elsőrangú kivitel.

Kifogástalan szabászat.

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányú férfi-,
női-, valamint gyermekcipőit.

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyu-
viz. Legkiválóbb köptető- és ét-
vágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.